

WWSCs chef ännu nyfiken
på träets egenskaper

sidan 8

Trä en väg för konstruktörer
som vill ta ökat ansvar

sidan 12

50

procent lägre
CO2 är målet
för Parkhuset
i Solna.

NTT
woodnet.se

#3
25 mars 2022

Nordisk Träteknik Såg & Trä
för sågverk, trämanufakturindustri och trävaruhandel

Stora trähus målet i Hammerdal

sidan 14

ROSÉNS
BOARD HANDLING TECHNOLOGY

rosens.se | STRONGER TOGETHER | jartek.fi

JARTEK
Solutions for wood processing

Direkt från producent:
Spånsugningssystem
Lackeringsanläggning

 Prima-vent
-vi rensar luften...

Prima-vent A/S • Tel. +45 76109700 • Fax +45 76109710 • E-mail pv@prima-vent.dk • www.prima-vent.com

Stor investering ger fler stora trähus

Norrlands Trähus i Hammerdal har byggt ut sin fabrik med 2300 kvadratmeter för att kunna bygga klimatsmarta flerbostadshus helt i trä upp till åtta våningars höjd. Det är en investering på 30 miljoner kronor som kommer att öka omsättningen med 30 procent. Produktionen i den nya delen startar i mitten av mars.

TEXT OCH FOTO **BJÖRN LUNDBECK**

För fyra år sedan beslutade styrelsen för Norrlands Trähus att försöka hitta en produktionslösning för att bygga flerbostadshus helt i trä och utan betong. Man började utreda vilka lösningar som fanns på marknaden och som passade företagets befintliga byggteknik.

Utredandet ledde fram till Masonite Beams, en stor leverantör till Norrlands Trähus som dessutom har jobbat i flera år med att utveckla flerbostadshus i trä.

– Vi blev en del i Masonite Beams satsning, berättar Peter Rhensbo, vd för Norrlands Trähus. Vi är med i utvecklingsarbetet, men Masonite Beams äger grundkonceptet.

Samarbetet blev så fruktbart att Norrlands Trähus nu går ut på marknaden

och erbjuder den här produkten till sina kunder. Peter Rhensbo konstaterar att intresset är mycket stort.

– Det beror på att det är en produkt med väldigt hög prefabriceringsgrad. Det är målad fasad på utsidan, el i väg-garna och gips på insidan. I mellanbjälklagen ligger avloppen och elen klara.

Förutom att byggtiden kapas så är miljöaspekten viktig. Här hänvisar Peter Rhensbo till en livscykelanalys gjord av Svenska Miljöinstitutet. Där ges produkten ett mycket bra betyg när det gäller klimatpåverkan i form av koldioxidutsläpp.

Med det nya systemet klarar man att bygga åtta våningar höga flerbostadshus. Några sådana är dock inte på gång i dagsläget. I de närmast aktuella projekten handlar det huvudsakligen om fyra våningar.

DET STORA INTRESSET från kunderna är anledningen till att Norrlands Trähus nu bygger ut fabriken i Hammerdal med 2300 kvadratmeter, en investering på 30 miljoner kronor. Produktionsökningen kommer att innebära en 30-procentig ökning av omsättningen, från nuvarande cirka 100 miljoner kronor till 130 miljoner. För att åstadkomma detta pågår

just nu nyrekrytering av 15 personer. I mitten av mars startar produktionen i den nya fabriksdelen.

– Det krävs stor kapacitet från oss eftersom det blir stora projekt.

Vi kände att om vi ska bli en seriös spelare så måste vi skala upp vår verksamhet. Vi måste kunna klara efterfrågan vad gäller leveranstakt.

Norrlands Trähus projekterar just nu den första stora beställningen med höga flerbostadshus helt i trä. Tillsammans med en av de stora riksbyggarna har man byggt upp deras plattform för höga hus i trä. Det handlar om 70 lägenheter på en ort i Mälardalen. Tillverkningen i Hammerdal börjar till hösten.

Du nämner att intresset från kunderna är stort. Är det fokuserat på miljöbiten eller är det ekonomin som är mest intressant?

– Både och faktiskt. Byggbranschen har ju legat efter när det gäller prefabriceringsgrad. Vi måste industrialisera byggprocessen, och det måste man göra inomhus. Där ligger mycket av förklaringen till det stora intresset. Här köper man en färdig produkt som man bara monterar ihop. Då får man också möjlighet att färdigställa fler projekt per år. Byggtiden kapas rejält med detta system.

– Men miljöfrågan är också väldigt viktig. Regeringen är tydlig liksom många kommuner, och många fler företag tar miljöfrågan på allvar nu än tidigare.

Att nyrekrytera är inte lätt, försäkrar Peter Rhensbo.

– Vi tar in personer som vi tror på och som visar engagemang. Sedan utbildar vi dem internt. Vi har en anställd som ägnar halva arbetstiden åt att utbilda nya medarbetare. »

FAKTA

NORRLANDS TRÄHUS

Ort: Hammerdal

Produktion: Legotillverkning av villor och flerbostadshus i trä.

Omsättning: Cirka 100 miljoner kronor.

Antal anställda: Drygt 70 personer.

Huvudägare: Jan-Olof och Eva Nässén.

VD och delägare: Peter Rhensbo.

Aktuellt: Har byggt ut fabriken för att kunna bygga höga flerbostadshus i trä.

Sebastian Hjortling och Tobias Granlund är två av drygt 70 anställda på Norrlands Trähus. Inom kort får de ytterligare 15 kollegor.

I takt med att inflationssiffrorna ökar så startar också spekulationerna om när bostadsräntorna börjar stiga. Detta faktum oroar dock inte Peter Rhensbo.

– Ränteläget har aldrig påverkat byggandet särskilt mycket under mina tjugofem år i branschen. Snarare är det de stora internationella kriserna som har orsakat att den svenska byggbranschen har gungat till. Jag är inte bekymrad för räntan, utan mer orolig för att det blir en allmän oro i samhället, till exempel att coronaviruset tar nya tag eller att det händer något med ett stort fastighetsbolag i Kina.

DE HÖGA VIRKESPRISERNA är givetvis ett bekymmer för Norrlands Trähus.

– Jag har aldrig varit med om dess like och senaste året har varit extremt. Nu har prisnivån visserligen börjat sjunka men är fortfarande väldigt hög. En regel

har gått upp med etthundra procent och en målad panel med femtio procent. Och eftersom virket är trettio procent av våra kostnader så är det mycket kännbart. Dessutom drar alla andra varuslag iväg också, som isolering, gips och transporter. Det är väldigt svårt att parera dessa stora svängningar.

Kan ni kompensera er för detta?

– Nej, det påverkar marginalerna. Men eftersom vi jobbar nästan bara med långsiktiga kunder, så kan vi fördela bördorna i samförstånd. Vi är transparenta med varandra och har kunnat hitta fördelningsmodeller för kostnadsökningarna. Alla vill ju få igång projekten.

På frågan om dessa orosmoln i form av ränta och virkespriser möjligen har fått Norrlands Trähus att tveka inför den stora investering som nu genomförs, så är Peter Rhensbo glasklar i sitt svar.

▲ Peter Rhensbo, vd för Norrlands Trähus, konstaterar att intresset är mycket stort för de höga flerbostadshus som med början i mitten av mars ska produceras i den nybyggda fabriksdelen i bakgrunden.

– Vi jobbar inte med kvartalsekonomi, utan vi har ett mycket långsiktigt perspektiv. Vi vet att över tid så slår pendeln åt båda hållen. Dessutom är vi ett stabilt företag som ända sedan starten för tjuugo år sedan har gått med vinst varje år. Och vi tror på vår produkt.

SEDAN EN TID tillbaka har Norrlands Trähus även skaffat sig en egen konstruktionsavdelning, vilket innebär att man själva styr över projekteringsresurserna.

– Dessutom kan vi nu på ett effektivt sätt integrera konstruktionsavdelningen i industrialiseringen av vår produktion. Det blir lättare för vår personal på golvet att återkoppla på det som ritas.

Peter Rhensbo betonar att Norrlands Trähus är en legotillverkare till byggtreprenörer. Historiskt har villaproduktion till de stora riksbyggarna varit det största området, och så kommer det även att vara inom överskådlig framtid, även om nu flerbostadshusen får ökad betydelse.

– Småhusdelen är väldigt viktig för oss fortsättningsvis också. Plus att vi även gör skolor, äldreboenden och liknande. ■

▼ Daniel Vikman ser till att ett fönster sitter som det ska.

